

รายนต์ของทางราชการถูกขโมย ...

เจ้าหน้าที่อยู่เวรต้องรับผิดชอบหรือไม่ ?

คดีนี้เป็นคดีปกครองที่น่าสนใจสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้อยู่เวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของทางราชการ แต่มีได้มาปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรยามด้วยตนเอง เพราะหน่วยงานได้มีมติให้จ้างพนักงานขับรถเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนโดยจ้างเหมาเป็นรายเดือน และในวันเดียวกันนั้นรายนต์ของหน่วยงานสูญหายไป

ข้อเท็จจริง คือ ผู้ถูกฟ้องคดี (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) อยู่เวรยามในวันที่ 25 ตุลาคม 2545 ตั้งแต่เวลา 16.30 นาฬิกา ถึงเวลา 8.30 นาฬิกาของวันที่ 26 ตุลาคม 2545 แต่ปรากฏว่าเวลาประมาณ 1 นาฬิกา ได้มีคนร้ายทำการโจรกรรมรายนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจอดไว้ในบริเวณที่ทำการขององค์การฯ ไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ 4 มกราคม 2548 เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 134,610 บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือยื่นอุทธรณ์ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

มีข้อกฎหมายสำคัญ คือ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 10 ซึ่งวางหลักเกี่ยวกับกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐว่า หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยจะต้องคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี และความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมประกอบด้วย

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งด้วยการที่ผู้ฟ้องคดีจอร์จนต์วางโรงจอร์จนต์ ทำให้ไม่สามารถนำรายนต์ที่สูญหายเก็บเข้าไว้ได้ตามปกติ และกรณีที่ไม่ได้เก็บรักษารายนต์ไว้ในโรงเก็บรายนต์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รายนต์ถูกโจรกรรมไป

ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลังหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมให้การรับสารภาพว่ามีกรเตรียมการแบ่งหน้าที่กันทำ รายนต์จอดอยู่บริเวณข้างโรงจอร์จนต์ภายในที่ทำการ มีการปิดล็อกประตูรายนต์และประตูรั้ว การที่รายนต์สูญหายเกิดจากคนร้ายจำนวน 6 คน ได้โจรกรรมรายนต์ โดยใช้ไขควงปากแบนถอดกระจกด้านหลังคนขับ ปลดล็อกประตูรายนต์และพวงมาลัย และใช้ไขควงขนาดใหญ่งัดประตูรั้วทางเข้าออกช่องที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล และทำการต่อสายไฟตรงขับรถออกไปขายประเทศเพื่อนบ้าน โดยลักษณะการกระทำของคนร้ายได้ร่วมกันเป็นแก๊งลักรายนต์ มีการแบ่งหน้าที่กันทำ มีการเตรียมการเป็นอย่างดี และได้ร่วมกันโจรกรรมรายนต์มาแล้วหลายครั้ง จึงรับฟังได้ว่าผู้ต้องหาซึ่งมีจำนวนมากมีความเชี่ยวชาญในการโจรกรรมรายนต์ มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า แม้ว่าจะในคืนเกิดเหตุผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามจะนอนอยู่ภายในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ก็เป็นการยากที่จะป้องกันมิให้รายนต์ถูกโจรกรรมไป เนื่องจากในสภาวะเช่นนั้นกลุ่มผู้ต้องหาสามารถจะทำร้ายผู้ที่ขัดขวางการโจรกรรมได้ตลอดเวลา ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีอยู่เวรในคืนเกิดเหตุก็ไม่อาจยืนยันได้แน่ชัดว่าจะสามารถป้องกันไม่ให้มีการโจรกรรมรายนต์ไปได้

และพยานหลักฐานยังรับฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้ง และแม้ว่าจะจอร์จนต์ไว้ในสถานที่จอร์จนต์ แต่เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ของผู้ต้องหาที่ทำการโจรกรรมรณนต์ ยังรับฟังไม่ได้ว่ารณนต์จะไม่ถูกโจรกรรมโดยเด็ดขาด จึงยังรับฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นผลให้รณนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลถูกโจรกรรม

ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 455/2554)

คดีนี้เป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องระมัดระวังในการใช้และสงวนรักษาทรัพย์สินของทางราชการอยู่เสมอ ไม่ว่าจะในเวลาทำการหรือปิดทำการ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับคำสั่งให้มีหน้าที่ในการรักษาทรัพย์สินหรืออยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ เจ้าหน้าที่นั้นก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง สอดส่องมิให้มีสิ่งผิดปกติใดๆ เกิดขึ้น เพราะถ้าทรัพย์สินของทางราชการเสียหายหรือสูญหายไป แม้จะไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายหรือความสูญหายที่เกิดขึ้น แต่นั่นก็หมายถึงความสูญเสียทรัพย์สินของทางราชการที่ชื้อหามาโดยเงินงบประมาณแผ่นดิน ครับ !

นายปกครอง
